

Č. j. MF-38409/2026/74-8
PID MFCRGXUKCP
Datum, místo 7. 8. 2026, Praha
Počet příloh 9

Poskytnutí informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím

Vážený pane,

Ministerstvu financí byla dne 23. července 2026 doručena Vaše žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, která je formulována takto:

(N)a základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, vás jakožto gestora zákona o místních poplatcích a daňového řádu žádám o poskytnutí následujících informací (metodických materiálů a stanovisek):

1. **Právní výklad k výběru poplatků bez platné vyhlášky:** *Disponuje Ministerstvo financí oficiálním metodickým materiálem, právním stanoviskem, výkladovým doporučením nebo odpovědí na metodický dotaz, které řeší situaci, kdy obec vybírá (nebo zpětně vymáhá) místní poplatky na základě obecně závazné vyhlášky, která z důvodu nezveřejnění ve Sbírce právních předpisů ÚSC pozbyla či nikdy nenabyla platnosti? Pokud ano, žádám o poskytnutí tohoto materiálu. Pokud ne, žádám o podrobný komentář k dané problematice.*
2. **Legalita vybraných finančních prostředků:** *Jaké je oficiální právní stanovisko Ministerstva financí k otázce, zda jsou finanční prostředky vybrané od občanů v době po pozbytí platnosti vyhlášky či v době, kdy zastupitelstvem obce schválená vyhláška díky nezveřejnění ve Sbírce právních předpisů ÚSC nikdy nenabyla platnosti, bezdůvodným obohacením obce, nebo zda existuje jiný zákonný podklad pro jejich zadržení obcí?*
3. **Metodika naložení s bezdůvodným obohacením:** *Lze-li takto získané finanční prostředky považovat za bezdůvodné obohacení na straně obce, disponuje Ministerstvo financí metodickým materiálem, doporučením či právním výkladem, jak s těmito prostředky ze strany obce zákonným způsobem naložit? Existuje oficiální metodika pro proces jejich vracení občanům, případně pro jejich dodatečné daňové či rozpočtové vypořádání? Pokud ano, žádám o poskytnutí tohoto materiálu.*
4. **Role přezkumu hospodaření (auditu) obce Krajským úřadem:** *Disponuje Ministerstvo financí metodikou či stanoviskem k otázce, zda je kontrolní orgán (v tomto případě Krajský úřad Královéhradeckého kraje při výkonu přezkumu hospodaření obce podle zákona č. 420/2004 Sb.) povinen v rámci auditu zjistit a do zprávy o vyhodnocení rizik uvést skutečnost, že obec inkasuje příjmy na základě neplatných/neúčinných právních předpisů? Pokud ano, žádám o zaslání této metodiky.*
5. **Evidence dotazů k obci Divce:** *Eviduje Ministerstvo financí od 1. 5. 2026 do současnosti dotaz, žádost o metodickou pomoc nebo stanovisko ze strany Krajského úřadu*

*Královéhradeckého kraje (zejména od oprávněné úřední osoby Jany Mrkvičkové, odbor majetkosprávní), **případně přímo od obce Divec**, ve věci správy a výběru místních poplatků na základě neplatných vyhlášek obce Divec? Ministerstvo vnitra ČR ve svém č. j. MV-112193-4/ODK-2026 výslovně uvádí, že jmenovaná úřední osoba Krajského úřadu věc s Ministerstvem vnitra ČR dne 11. 5. 2026 konzultovala a byla odkázána na Ministerstvo financí ČR. Žádám o poskytnutí veškeré navazující komunikace a odpovědi ministerstva.*

K Vaší žádosti Vám Ministerstvo financí sděluje následující:

V první řadě je třeba uvést, že Ministerstvo financí není ve vztahu k obcím a jejich orgánům v postavení metodického orgánu při výkonu přenesené působnosti. Toto postavení přísluší krajským úřadům – plyne tak z § 61 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Ministerstvo financí zároveň není nadáno ani pravomocí autoritativně vykládat právní předpisy, neboť touto pravomocí disponuje pouze soud, a to ve vazbě na konkrétní případ.

K bodu 1. žádosti:

Existuje *Společné stanovisko Ministerstva financí a Ministerstva vnitra k obecně závazným vyhláškám, kterými obce zavádějí poplatky za komunální odpad a které nenabýly účinnosti k 1. 1. 2023*, které je zveřejněno na internetových stránkách Ministerstva financí, konkrétně zde: <https://mf.gov.cz/cs/dane-a-ucetnictvi/dane/mistni-spravni-a-soudni-poplatky/aktualni-informace/2023/spolecne-stanovisko-ministerstva-vnitra-50463>. Další stanovisko k dané problematice ani výkladové doporučení zpracováno nebylo.

Ministerstvo financí rovněž odpovídalo na dotazy obecních úřadů, které se týkají dané problematiky. Prostřednictvím tohoto dopisu Vám Ministerstvo financí zasílá odpovědi Ministerstva financí – jedná se o dopisy č. j. MF-1230/2024/3903-3, č. j. MF-12410/2022/3903-3, č. j. MF-21921/2026/3903-3, č. j. MF-7960/2026/3903-3 a č. j. 26441/2026/3903-3.

V případě pochybností o včasném zavedení poplatků, jejichž poplatkovým obdobím je kalendářní rok, a s tím souvisejících pochybností o správném postupu při stanovení a výběru místních poplatků, Ministerstvo financí, jako ústřední orgán státní správy, který je podle § 4 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, oprávněn mj. provádět dohled na výkonem správy daní a poplatků, podává podnět příslušnému metodickému orgánu k provedení kontroly výkonu přenesené působnosti u dotčeného obecního úřadu (viz příložené přípisy č. j. MF-28462/2025/9004-7 a č. j. MF-24106/2025/3903-8).

K bodu 2. a bodu 3. žádosti:

Ministerstvo financí oficiální stanovisko ani metodickou pomůcku k nakládání s finančními prostředky, získanými obecními úřady v době, kdy nebyl poplatek zaveden, nevydalo. V jednotlivých případech, kdy se Ministerstvo financí dozví, že v obci není na dané poplatkové období účinná žádná obecně závazná vyhláška upravující místní poplatek, nicméně mimo jiné instruuje obecní úřad, jak má s případnými platbami naložit (viz příložený dopis MF-28462/2025/9004-6).

K bodu 4. žádosti:

Takovou metodikou ani stanoviskem Ministerstvo financí nedisponuje. V této souvislosti nicméně Ministerstvo financí uvádí, že předmět a proces přezkoumání hospodaření jsou upraveny zákonem č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů. Předmětem přezkoumání hospodaření jsou údaje o ročním hospodaření územního celku, tvořící součást závěrečného účtu podle § 17 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. V § 2 zákona č. 420/2004

Sb. je uveden taxativní výčet 16 předmětů, které jsou každoročně přezkoumávány, a to podle hledisek stanovených § 3 téhož zákona. Rozsah ani míru detailu, kterou mají být jednotlivé předměty přezkoumání hospodaření prověřeny, však zákon č. 420/2004 Sb. nedefinuje. Přezkoumávající subjekt, resp. kontrolní skupina, nemá obecnou povinnost zařadit do svého vzorku příjmy, které obec vybírala na základě neplatných či neúčinných právních předpisů. Do vzorku je však zařadit může v případě, že na takovou rizikovou skutečnost byla kontrolní skupina včasné upozorněna, a současně vnímaná rizikovost takové operace dosahuje takové míry, že se kontrolující po zvážení všech okolností daného přezkoumání hospodaření rozhodnou tuto rizikovou operaci detailně prošetřit.

K bodu 5. žádosti:

Komunikaci s obcí Divec podle Vaší specifikace Ministerstvo financí neeviduje. Dále Ministerstvo financí uvádí, že dne 31. července 2026 mu byla doručena žádost Krajského úřadu Královéhradeckého kraje č. j. KUKHK-MSZ-2026-15815-1 o poskytnutí metodického stanoviska k otázkám týkajícím se dopadů neplatné obecně závazné vyhlášky do správy místních poplatků, přičemž z obsahu žádosti krajského úřadu je zřejmé, že se vztahuje k situaci v obci Divec. Tento dokument Ministerstvo financí rovněž přikládá. Odpověď Ministerstva financí na žádost Krajského úřadu Královéhradeckého kraje nicméně zatím vypracována nebyla.

S pozdravem